

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези X Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(18-19 жовтня 2024 р.)**

1 том

ОДЕСА 2024

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези X Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 18-19 жовтня 2024 р.). — Т.1. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2024. — 341 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Протокол № 4 від 31.10. 2024 р.

Рецензенти:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Білова Наталія Костянтинівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри музично-інструментальної підготовки Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського».

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції.

Технічний редактор Ганна РЕБРОВА

©Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського, 2024

використовують знання з педагогіки та теорії музичного мистецтва для досягнення освітніх цілей.

Зі свого боку, позааудиторна робота забезпечує закріплення та поглиблення якостей артистизму студентів, формує досвід музично-творчої діяльності. Участь у культурних заходах, таких як творчі вечори, концерти, театральні постановки, конкурси, надають студентам можливість експериментувати з різними музичними стилями, розвивати сценічну впевненість та самовираження. Робота у складі творчих гуртків, вокальних ансамблів або інструментальних студій дає змогу студентам реалізовувати свій артистизм у неформальному середовищі, де вони можуть вільно досліджувати свій творчий потенціал і працювати над власними проєктами.

Отже, у контексті оновлення освітніх систем виникає необхідність у підготовці фахівців, здатних не лише викладати музику, але й бути носіями високих художньо-естетичних цінностей, спроможних передати своїм учням не тільки технічні аспекти музичного виконання, але й глибокий емоційний і художній сенс музичних творів. Розвиток артистизму є важливою складовою підготовки студентів музично-педагогічних факультетів як у навчальному процесі, так і в позааудиторній роботі. Заняття з вокалу, хорового співу та фахових методик сприяють формуванню емоційної виразності, сценічної культури та індивідуальності майбутніх педагогів. Позааудиторна робота через творчі проєкти, гуртки та суспільно корисну діяльність надає студентам можливість реалізовувати свій творчий потенціал у неформальних умовах. Фахові методики допомагають студентам розробляти педагогічні підходи, що інтегрують розвиток артистизму з викладанням музичних дисциплін. Між тим, лише цілісний підхід до розвитку артистизму забезпечує підготовку компетентних педагогів, здатних ефективно передавати мистецькі та педагогічні знання своїм учням.

ЛІТЕРАТУРА

1. Багрій, Т. (2018). Артистизм як вияв творчого начала майбутнього педагога-музиканта в диригентсько-хоровій діяльності. *Молодь і ринок*. 2018. № 5 (160). С. 134–138. doi: 10.24919/2308-4634.2018.133924
2. Клубкова, С.А. (2019). Артистизм майбутнього вчителя музичного мистецтва як компонент готовності до хормейстерської діяльності. *Актуальні питання мистецької освіти та виховання*. 2019. Вип. 1–2 (13–14). С. 178–188. doi: 10.24139/978-617-7487-53-0/2019-01-02/178-188
3. Скорик, Т.В. (2022). Основи професійної успішності педагога-музиканта: навчальний посібник. Чернігів: Десна Поліграф, 2022. 156 с.

Ольга ГОРБАТЮК,
здобувачка другого рівня вищої освіти,
Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової;
науковий керівник, доктор мистецтвознавства,

ІНТЕРПРЕТАЦІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК КОМПОНЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧА БАНДУРИ

Професійна підготовка творчо орієнтованого викладача бандури неможлива без актуалізації феномену «інтерпретація», як багатогранного музично-педагогічного явища, що охоплює процес розуміння, тлумачення, втілення задуму у виконанні музичного твору.

Згідно з Енциклопедією музики, інтерпретація музичного твору – це творчий процес, спрямований на « виявлення та втілення в музиці внутрішньої суті твору через індивідуальне бачення виконавця» (Енциклопедія музики, 2020). Музична інтерпретація передбачає індивідуальне трактування (прочитання) музичного твору, яке залежить від знань, виконавського досвіду, музичної культури та емоційного стану виконавця-інтерпретатора.

В музичній педагогіці інтерпретація – це не лише засіб передачі художньо-образного та емоційного змісту музичного твору, але й ефективний інструмент навчання, поглиблення знань та формування творчих і технічних навичок юних бандуристів.

Аналіз наукового доробку вчених з визначеної проблеми доводить необхідність цілеспрямованого розвитку інтерпретаційних навичок у здобувачів, майбутніх викладачів бандури. Розглянемо кілька ключових аспектів:

1. Гарний інтерпретатор досконало володіє своїм інструментом, його техніка виконання має бути на такому рівні, щоб не обмежувати інтерпретаційні можливості, дозволяючи зосередитись на художньо-образному та емоційному змісті музичного твору. Для бандуриста – це різноманітні технічні прийоми, від тонких нюансів дотику до струн до складних ритмічних структур. Технічна сторона повинна стати «невидимою» в процесі гри, тоді виконавець буде здатен зосередитись на вираженні музичного змісту.

2. Інтерпретація вимагає не лише технічної майстерності, але й глибокого емоційного занурення. Як зазначає І. Колесник, «емоційна глибина інтерпретації є тим чинником, який перетворює звичайне виконання у мистецтво, надаючи музиканту можливість передати особистий емоційний досвід» (Колесник, 2018).

3. Знання історичних і культурних епох, стилістична обізнаність та широка мистецька ерудиція – є важливими елементами інтерпретації. Бандура – це інструмент, що тісно пов'язаний із традиційною українською музикою. Проте сучасні виконавці-бандуристи виконують твори, як композиторів-класиків, так і сучасних митців. Важливо, щоб майбутній викладач-бандурист розумів стилістичні особливості музичних жанрів різних культурних епох, традиції та міг передати ці знання учням. Н. Котенко

переконує, що «стилістична грамотність виконавця дозволяє правильно ідентифікувати музичний стиль твору, що є необхідним для його інтерпретації» (Котенко, 2019).

Інтерпретація як музично-педагогічне явище є складним і багатограним процесом художнього пізнання, оскільки активізує процеси музичного мислення «із всіма смисловими компонентами світогляду, світосприйняття та світовідчуття», процесом, який об'єднує технічне виконання, емоційне занурення та культурне розуміння музичного твору. О. Щолокова, Н. Мозгальова, І. Барановська підкреслюють, що інтерпретаційна діяльність пов'язана із створення художнього образу в свідомості людини, з проявом осягнення та власного ставлення до пізнаного (Щолокова та ін., 2019, с. 153).

Зазначимо, що інтерпретаційна компетентність важливий напрямок професійної підготовки викладача бандури. Інтерпретаційна компетентність об'єднує музичні знання, емоційне переживання твору, розуміння стилю та технічну майстерність. Формування інтерпретаційної компетентності потребує комплексного підходу в процесі навчання, оскільки має починатися ще на ранніх етапах музичної освіти. Однак найбільшого розвитку ця компетентність набуває у вищих закладах освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Енциклопедія музики. Київ: Видавничий дім, 2020.
2. Колесник, І. Емоційна складова в музичній інтерпретації: теорія і практика. Львів, 2018.
3. Котенко, Н. Стиль та інтерпретація в українському музичному виконавстві. Київ, 2019.
4. Щолокова О.П., Мозгальова Н.Г., Барановська І.Г. Інтерпретація музичних творів: методичний аспект. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*. Випуск 3 (128). Одеса, 2019. С. 151 – 158.

Володимир КЛЕЩУКОВ

кандидат мистецтвознавства,
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет ім. К.Д. Ушинського»

СПЕЦИФІКА МОВЛЕННЯ СВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ ТА ЇЇ ФОРМУВАННЯ В МЕЖАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ХОРЕОГРАФІЇ

У сучасному світі, де танець стає все більш популярною формою мистецтва, роль викладача хореографії виходить за межі простої передачі технічних навичок. Викладачі повинні володіти високим рівнем мовнокомунікативної та мовленнєвої компетентностей, що дозволить їм

Специфічні риси прояву артистизму виконавця-співака.....	47
Ху Сяоя	
Розвиток артистизму студентів музично-педагогічних спеціальностей у фаховій підготовці.....	50
Горбатюк О.	
Інтерпретаційна компетентність як компонент професійної підготовки викладача бандури.....	53
Клещуков В.	
Специфіка мовленнєвої компетентності фахівців та її формування в межах професійної підготовки майбутніх викладачів хореографії.....	55
Лін Цзюань, Демидова М.	
Developing the perception of music by romantic composers in future piano teachers.....	58
Янь Веньмей, Горожанкіна О.	
Особливості виконавської інтерпретації творів композиторів-романтиків у творчості китайської піаністки Ван Юйцзя.....	59
Бондар В.	
Формування ціннісних орієнтацій учнів у процесі навчання хоровому співу.....	61
Лі Кайцзянь	
Хореографічний образ як художньо-ментальний ресурс композиційно-постановочної творчості.....	64
Ван Цзялун	
Своєрідність підготовки майбутніх учителів мистецтва до застосування проєктних технологій.....	66
Александрова Н.	
Жанрово-стильова стратегія підготовки майбутніх музикознавців до педагогічної діяльності в закладах музичної освіти.....	68
Ван Бінь, Вороновська О.	
Художньо-естетичний потенціал хореографічного мистецтва.....	69
Ван Юньцзе, Демидова М.	
Content and structure of future vocal teachers' self improvement.....	73
Дун Цзінлі, Кьон Н.	
Інноваційні технології розвитку музичних здібностей школярів на уроках музичного мистецтва.....	74
Жао Хуей	
The structure of musical and auditory imagination of a future teacher of on the saxophone.....	76
Ло Шуї, Демидова М.	
The structure of technical skills of the future bachelor of musical art as a psychological procedural category.....	77
Чжуан Цзіньї	
Conceptual foundations of improvisation in scientific research.....	79
Карпов, А., Кьон Н.	